

# מבשר טוב

## נר ג' דחנוכה תשפ"ב

"יוסף הצדיק כנגד מלך יון"

הכח לבני ישראל לעמוד כנגד טומאת היוונים היה על ידי זכות אברהם אבינו ע"ה וזכות יוסף הצדיק ע"ה

א

בגמרא [שבת כ"א:] מאי חנוכה, וברש"י מבאר דהשאלה היא על איזה נס קבעוהו, ומשני: דתנו רבנן בכ"ה בכסליו יומי דחנוכה תמניא אינון דלא להתענות בהון ולא למיספד בהון שכשנכסו יוונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל, וכשגברו מלכות בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול ולא היה בו להדליק אלא יום אחד, נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונת ימים לשנה אחרת קבעום ועשאו ימים טובים בהלל והודאה.

ומוכח מדברי רש"י שכל קביעות היום טוב דחנוכה לא קבעום אלא משום הנס של פך השמן שדלק שמונת ימים, ויש להבין הטעם בזה שהרי היו שם נסים גדולים ועצומים שנצחו את היוונים באופן של נס גדול מאד, וכמו שאומרים בנוסח על הנסים מסרת גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים, וא"כ מדוע נקבע היום טוב דוקא על נס פך השמן, ואכן בהלל והודאה אנו אומרים על הנסים ועל המלחמות שמסרת גיבורים ביד חלשים וכו' והיינו על הנצחון של בני ישראל שהיה בנסים ונפלאות.

ובמהר"ל איתא על דרך הרמז ד"מלך יון" בגימטריא "יוסף", וכן הובא במגלה עמוקות [פרשת מקץ] ואא"ז בסה"ק תולדות אדם מביא דבריו כמה פעמים וז"ל: [נר ג' דחנוכה] "ועל זה נאמר בספר מגלה עמוקות (פ' מקץ, ואופן רנב) שיוסף בגימטריא מלך יון, היינו שיוסף היה ההיפוך מהמלך יון" עכ"ל, והיינו שיש שייכות בין זכותו של יוסף לבין המלחמה עם מלך יון וצריך להבין ביאור הדברים, למה דוקא יוסף הוא כנגד מלכי יון, וכן איתא שם בתולדות אדם [ליל ה] והנה אנטיוכ'ס בגימטריא יוס"ף (מג"ע אופן רנב), ע"ש כל זה בתולדות אדם ובדברי בינה.

ב

ונראה ביאור הענין דהנה כלל ידוע הוא שמעשה האבות הם סימן לבנים, והיינו שהאבות הקדושים הם תקנו לבניהם היינו לכל בני ישראל את כל מה שהם צריכים לעבור עד סוף כל הדורות, וכל מעשה ותנועה שלהם היו פועלים לטובת בני ישראל שידעו שהם יעברו גלויות ויסורים קשים בגלותם והם האבות הקדושים פעלו לקיומם של בני ישראל בכל הזמנים והמצבים.

והם היו ההכנה לכל עבודת בני ישראל וכל מה שהם צריכים לעבור, וא"כ בע"כ שנס החנוכה ונצחון עם בני ישראל על היוונים היה ג"כ בכח האבות הקדושים וכמו שיתבאר.

והנה מצינו אצל אברהם אבינו ע"ה שיצא להילחם עם ארבעה מלכים חזקים וכמו שנאמר בפרשת לך לך [בראשית יד יד]: "וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו ילידי ביתו שמונה עשר ושלוש מאות וירדוף עד דן, ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם וירדפם עד חובה אשר משמאל לדמשק" ע"כ.

ומבואר בזה שאברהם אבינו ע"ה הלך להילחם בעם מתי מספר אשר אתו שלא היו אלא שלוש מאות ושמונה עשר ולא יותר, ועמהם יצא להילחם עם ארבעת המלכים אשר איש לא עמד בפניהם, ובכל מקום היו כובשים בגבורה כמבואר בפסוקים, ואף את חמשת המלכים של סדום כבשו ונצחום.

ויש להבין הטעם שיצא אברהם אבינו ע"ה כל כך במסירות נפש שהרי בכל מלחמה כאשר יוצאים יש איזה מטרה ברורה שרוצים להרויח בזה ושם הרי בודאי היה חסר כל סיכוי על פי דרך הטבע לנצח את אותם המלכים שכמו שנתבאר היו רבים ושלטו בכיפה והיו גבורים וחזקים, ואמנם בפשטות מבואר שהיתה מטרתו להציל את לוט בן אחיו אשר נשבה אצלם, ואולם הרי לוט, עצמו כבר עזב את אברהם וישב לו בסדום וכבר נתקלקל ובודאי הוא לבד לא היה ראוי עד כדי כך שיצא אברהם אבינו ע"ה במסירות נפש כזו שאין שייך על פי דרך הטבע לנצח בזה כלל.

ואולם ביאור הדברים דבודאי היה בזה הכנה לדורות הבאים של בני ישראל והיינו לימות החשמונאים שכמו שנתבאר מעשה אבות סימן לבנים, ובכך שיצא אברהם אבינו ע"ה להילחם במתי מעט את כל אותם האומות העצומים, בזה סלל הדרך לבני החשמונאים שיוכל לנצח בבחינה של רבים ביד מעטים וגבורים ביד חלשים שזה ממש היה מעשה אברהם שהיה עם מחנהו מעטים מול רבים וחלשים מול גבורים, ואפ"ה מסרם הקב"ה רבים ביד מעטים וגבורים ביד חלשים.

ויש להוסיף שלכאורה יש לבאר מה שאומרים "מסרת גבורים ביד חלשים" שהרי מהמעשיות של המלחמה נראה שהיו החשמונאים הקדושים גיבורים גדולים, וצריך לומר שהכוונה חלשים היינו שכך החזיקו עצמם בעניות שלא יהא בבחינת כוחי ועוצם ידי ח"ו אלא רק על ידי עזרת השי"ת שמסרם רבים ביד מעטים וגבורים ביד חלשים.

ואכן על ידי זכות ענוותנותם זכו לכל הנסים והנפלאות ולנצח את היוונים, וזהו בזכות כחו של אברהם אבינו ע"ה שהוא ניצח כמו שנתבאר, וזה היה נצחון של החשמונאים ובה נתקיים מה שאמר לו השי"ת שבכל ענייניו יהא סולל הדרך לזרעו עד סוף כל הדורות.

וכבר איתא בחז"ל על אברהם אבינו שאמר לו הקב"ה צא כבוש הדרך לבניך, וכמו שנתבאר שהוא היה ההכנה והיסוד לדורות בני ישראל, והנה בזמן היוונים הם היו שולטים בכיפה ובכל העולם והיו באים בהמוניהם להילחם עם בני ישראל ובני החשמונאים שלא היו אתא מתי מעט היו צריכים להילחם עם אימפריה אדירה כמו יון.

## ג

ואכן בזכות וכח אברהם אבינו עליו השלום פעל בזה לבני החשמונאים שיהא שייך שילחמו וינצחו את היוונים הטמאים על אף שהיו מעטים מתי מעט מול המון צבאות הגויים וד' נלחם להם בזכות אברהם אבינו עליו השלום שכבש הדרך לבניו וכמו שנתבאר.

וביותר היה שאף בתוך בני ישראל עצמם איתא ביוסיפון ובעוד, שרוב בני ישראל לא אחזו כלל עם החשמונאים, שהרי לדאבון הלב רבים נהפכו למתיוונים ואף אותם שלא התיוונו סברו שאין העת כשרה לצאת למלחמה נגד אימפריה אדירה כמו יון השולטת בכל העולם כולו, והיו בטוחים שהיא לא תצלח וזהו מלחמת התאבדות שאין שייך לנצח בה כלל והיו נגד מהלך החשמונאים שיצאו להילחם ביוונים.

ואולם הכהנים הקדושים בני החשמונאים הם ראו וחשו את חילול השם הנורא שהיה באותו הזמן ועל חילול הקודש והמקדש, וביותר שראו את מצב בני ישראל שירדו עד שאול תחתית וכמו שכתב אא"ז בסה"ק תולדות אדם [מאמרים לחנוכה] וזל"ק: "ואז, בימי חשמונאים, חשכו עיניהם ולבן של ישראל מצרת השיעבוד, (ב"ר ב ד). שהיו אז בתכלית השפלות, ורצו העכו"ם לעקור הנקודה הפנימית מלב ישראל. ולכך שם אומה הרשעה יון, לשון טיט היון, [תהלים מ ג אשר העומד בה הוא שוקע ויורד. מצו"ד], שרצו לשקוע את ישראל בטיט היון חלילה" עכ"ל"ק.

וכבר הרבה מבני ישראל נתיוונו והתבוללו שכבר נתבאר שמצב זה לא היה אצל בני ישראל מימות עולם, והבינו הצדיקים הכהנים הגדולים לבית חשמונאי שבמצב זה ח"ו לא ישאר מבני ישראל כלל רח"ל, ועל כן אין עצה אלא לצאת ולהילחם במסירות נפש בעבור הצלת בני ישראל והרמת קרן ישראל.

וכאמור אכן בזכות אברהם אבינו ע"ה שסלל הדרך לבניו שיוכלו לנצח גם אם הם מעטים וחלשים מול רבים וגיבורים ועל כן זכו החשמונאים לעמוד בכל המלחמות ולנצח את אויביהם ולנצח על מלאכת בית ד', ולהחזיר כבוד שמים למקומו הקודם ושלא תתאמת טענת בילגה עם בעלה שנכנסה לבית המקדש וטענה שאין הקב"ה עוזר כלל לבניו וכו' ולא כדאי להיות יהודי ח"ו אלא להתבולל עם היוונים שהשעה כל פעם משחקת להם עפרא לפומיה כמבואר כל זה בשלהי מסכת סוכה [נה:], ובנצחון החשמונאים הקדושים בנסים ונפלאות הפריכו בזה את כל אלו הטענות.

## ד

ואולם באמת כל זה מה שהיה בזכות אברהם אבינו ע"ה שנצחו את המלחמה הגדולה על היוונים עדיין לא היה מספיק בכל זה והיו צריכים להגיע לזכותו וכחו של יוסף הצדיק וכמו שיתבאר.

דהנה יוסף הצדיק שידוע שהוא ג"כ בבחינת אב כמו שלשת האבות הקדושים וכמו שאיתא בתהלים "בני יעקב ויוסף סלה" ואין כאן המקום להאריך בזה, והראיה הפשוטה לזה שיוסף הוא בבחינת "אב" שבניו הקדושים הם נהפכו לשני שבטים והם מנשה ואפרים שנאמר עליהם בתורה הקדושה "אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי" ואם רואים שבניו הם שני שבטים ע"כ שיוסף היה בבחינת "אב" לכל בני ישראל לכל הדורות,

ועוד איתא בחז"ל שהיו רואים לצאת ממנו עוד עשרה שבטים וממש כמו יעקב אבינו ע"ה וכמבואר בגמרא סוטה [לו:]: "ותשב באיתן קשתו א"ר יוחנן משום ר' מאיר ששבה קשתו לאיתנו ויפוזו זרועי ידיו נעץ ידיו בקרקע ויצאה שכבת זרעו מבין ציפורני ידיו מידי אביר יעקב מי גרם לו שיחקק על אבני אפוד אלא אביר יעקב משם רועה אבן ישראל משם זכה ונעשה רועה שנאמר רועה ישראל האזינה נוהג כצאן יוסף תניא היה ראוי יוסף לצאת ממנו י"ב שבטים כדרך שיצאו מיעקב אביו שנאמר אלה תולדות יעקב יוסף אלא שיצא שכבת זרעו מבין ציפורני ידיו" ע"כ, ומוכח מזה שלולא אותם הטיפות שיצאו מבין ציפורני ידיו היה זוכה לשנים עשר שבטים וזאת משום שהוא היה בבחינת "אב" מבחינת יעקב אבינו ע"ה שהיה בחיר שבאבות.

ואלא שמאחר שכבר נמנו שלשת אבות ואין קורין אבות אלא לשלשה כדאיתא בגמרא ברכות [טז:], על כן לא נמנה בין האבות, אך ביסודו בודאי יוסף הוא אב לבני ישראל לכל הדורות, וכמו שנתבאר דהאבות הם הכינו הדרך לבני ישראל לכל הדורות וכמו כן יוסף הצדיק הכין ופעל לבני ישראל לכל הדורות שיחזיקו מעמד בכל המצבים וכמו שיתבאר.

ויסוד עניינו של יוסף הצדיק היה שנתנסה בנסיונות גדולים ועצומים ועמד בהם בגבורה, שירד למצרים ערות הארץ בגיל שבע עשרה שנה והיה שם לבדו בין כל טומאות המצרים המזוהמים, והחזיק עצמו כל הזמן בעוז ותעצומות.

וכל זה היה עוד קודם הנסיון העצום שהיה לו עם אשת פוטיפר וכדאיתא בגמרא יומא [לה:]: "אמרו עליו על יוסף הצדיק בכל יום ויום היתה אשת פוטיפר משדלתו בדברים בגדים שלבשה לו שחרית לא לבשה לו ערבית בגדים שלבשה לו ערבית לא לבשה לו שחרית אמרה לו השמע לי אמר לה לאו אמרה לו הריני חובשתך בבית האסורין אמר לה ה' מתיר אסורים הריני כופפת קומתך ה' זוקף כפופים הריני מסמא את עיניך ה' פוקח עורים נתנה לו אלף ככרי כסף לשמוע אליה לשכב אצלה להיות עמה ולא רצה לשמוע אליה לשכב אצלה בעולם הזה להיות עמה לעולם הבא" ע"כ.

ואכן איתא במדרש רבה [בראשית פז ו]: "מטרונא שאלה את ר' יוסי אמרה לו אפשר יוסף בן שבע עשרה שנה היה עומד בכל חומאו והיה עושה הדבר הזה הוציא לפניה ספר בראשית והתחיל קורא לפניה מעשה ראובן ובלהה מעשה יהודה ותמר אמר לה מה אם אלו שהם גדולים וברשות אביהן לא כסה עליהם הכתוב זה שהוא קטן וברשות עצמו עאכ"ו" ע"כ, ומבואר בזה שאכן מה שעמד יוסף הצדיק באלו הנסיונות היה כל זה נגד הטבע מה שבני אדם רגילים אינם יכולים לעמוד, וזה נתן כח לבני ישראל שיכולו לעמוד כנגד הטבע בעת הנסיון עם היוונים והמלחמות עמהם.

ועל כל פנים מבואר עד כמה גדול היה נסיונו ובכל זאת עמד בגבורה ועזב בגדו אצלה וינס ויצא החוצה, והנה אח"כ מיד הושלך אל בית האסורים על לא עוול בכפו ובלא שייבין מדוע היה צריך לסבול כל כך, וכמו שאמר אח"כ לשר המשקים שיזכיר אותו אצל פרעה: "כי גנב גונבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי מאומה כי שמו אותי בבור".

ואולם על אף כל זאת נאמר בפסוק "ויהי שם בבית האסורים" ופירש א"ז בסה"ק תולדות אדם [פרשת וישב] שאף שם בבית האסורים נשאר בצדקו ממש כמו שהיה מקודם וזל"ק: "ויקח אדוני יוסף אותו ויתנהו אל בית הסוהר מקום אשר אסורי המלך אסורים ויהי שם בבית הסוהר. וי"ל לכאורה 'ויהי שם בבית הסוהר' הוא מיותר, כי בודאי היה במקום שנתנהו. ונוכל לומר, כי הכתוב יגיד בזה צדקתו של יוסף, שהיה כל כך גדול בצדקו, אפילו בעת שהיה במצור ובמצוק מאד, אף על פי כן לא ירד ממדרגתו הראשונה. וזה היא הפירוש ויהי שם, פירוש: שהיה בהווייתו ומדרגתו הראשונה, אפילו כשהיה בבית הסוהר" עכ"ל ק.

הרי לנו גודל מדרגתו ועמידתו של יוסף בנסיונות העצומים שהיו מנת חלקו, שעל אף כל זאת המשיך בתומו ובצדקתו ולא הררה אחר מידותיו יתברך ונשאר באותו המדרגה על אף שהיה במצור ובמצוק מאד, ואולם גם אח"כ כאשר הריצוהו מן הבור ונעשה למשנה למלך מצרים, עדיין נשאר בצדקו כמקדם ובכל המצבים עמד ונשאר בצדקו ובתומתו.

ואח"כ מיד מבית האסורים יצא למלוך והיה מסוגל ברגע אחד להתהפך מאסיר למשנה למלך מצרים וזה שעמד בנסיון בבית האסורים זה עצמו היה לו סיוע גדול מהשי"ת, ומשום כך זכה שבא מלאך ולימדו את שבעים לשון בלילה אחד כדאיתא בגמרא סוטה [לו:]: "אמרו איצטגניני פרעה עבד שלקחו רבו בעשרים כסף תמשיליהו עלינו אמר להן גנוני מלכות אני רואה בו אמרו לו אם כן יהא יודע בשבעים לשון בא גבריאל ולימדו שבעים לשון לא הוה קגמר הוסיף לו אות אחת משמו של הקדוש ברוך הוא ולמד שנאמר עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים שפת לא ידעתי אשמע" ע"כ.

והנה לא מצינו בכל השבטים שנתנסו בכאלו נסיונות כי אם יוסף הצדיק, וזאת משום שנתבאר שהוא היה בבחינה של "אב" לבני ישראל והיה צריך להכין הכוחות לבני ישראל בכל הדורות שיעמדו בכל הנסיונות הקשים ובמצבים החשוכים שיעמדו בהם בכל הדורות, ולכן דוקא הוא הוצרך לעמוד בזה.

ובזה נראה לבאר דברי רש"י הקדוש שהביא מהמדרש בפרשת וישב יעקב: "ועוד נדרש בו וישב ביקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף צדיקים מבקשים לישב בשלוה אומר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעוה"ב אלא שמבקשים לישב בשלוה בעוה"ז" ע"כ.

והענין מה שביקש יעקב בשלוה נראה לבאר שהוא משום שמאחר שנתבאר שהאבות הקדושים הם היו היסוד וההכנה לבני ישראל לכל הדורות שיוכלו לעמוד בכל הנסיונות והמצבים שיעברו עליהם, והנה יעקב סבר שמאחר שכבר עמד בכל הדברים שהיה אצל לבן ונשאר בצדקו, ואח"כ עם עשיו, ואח"כ עם דינה וכו' ובכל הדברים שעמד בהם ותיקן לדורות, היה סבור שכבר נגמר ההכנה וכבר אין צריך יותר מזה לתקן לבני ישראל ולכן ביקש לישב בשלוה.

ואולם באמת היו בני ישראל נצרכים עדיין להמשך הדורות החשוכים שיוכלו לעמוד בנסיונות הקשים כמו שעמד בהם יוסף הצדיק והיו צריכים לכוונו של יוסף שכתב א"ז בסה"ק תולדות אדם ובסה"ק דברי בינה שיוסף בגימטריא מלך יון וכן קפץ עליו רוגזו של יוסף, היינו שבאו כל אלו הנסיונות של יוסף הצדיק שעמד בהם ובהם גדר ותיקן את בני ישראל שיוכלו לעמוד לדורות עולם בכל הנסיונות הקשים, ובפרט לעמוד כנגד האויר וטומאת העולם וטומאות הגויים וכל נסיונותיהם לבל להיגרר אחריהם גם כאשר כל האוירה בעולם היא טמאה רח"ל, וכל זה היה בכחו של יוסף הצדיק שעמד לבדו כנגד כל טומאת מצרים ערות הארץ ובכל המצבים נשאר בצדקו ובתומו.

ובזה נבוא לבאר מה שכתב א"ז בסה"ק תולדות אדם ובסה"ק דברי בינה שיוסף בגימטריא מלך יון וכן בגימטריא אנטיכוס והיינו שרק הכוחות והנסיונות המיוחדים בקדושת יוסף הוא מה שעמד להם כנגד מלכי יון ומשום כך יכלו לנצחם ולכן הוא במיוחד היה אב לזמן הזה של מלחמת החשמונאים ביוונים.

דהנה היוונים מבואר בחז"ל שהחשיכו עיניהם וליבם של ישראל, והיינו שהם הכניסו ארס טומאתם בבני ישראל וגרמו לדבר שלא היה מימות עולם שחלק גדול מכלל ישראל נתבוללו ונעשו מתיוונים מה שלא היה לפני כן בשום גלות ואומה אחרת, והיה מצב בני ישראל בתכלית השפלות, והנה במצב נורא זה היו צריכים

החשמונאים לעמוד כנגד כל האוירה הטמאה שנוצרה בעולם ולעמוד בכל הנסיונות בגבורה כאשר היו מעטים מול כל הרבים בין מבית ובין מחוץ והיו צריכים לעמוד בכל אלו הנסיונות העצומים בגשמיות וברוחניות.

ומעתה יתבאר היטב דאכן מה שנצחו את היוונים במלחמתם שהיו מתי מעט כנגד רבים עצומים, אכן זה בא להם בזכותו של אברהם אבינו ע"ה כמו שנתבאר, ואולם לעמוד בכל הנסיונות הגדולים והעצומים שהיו שולטים היוונים בכחות הטומאה שלהם בעם ישראל והיו צריכים לעמוד כנגד אוירת הזמן ולא להסחף עם הזרם העכור של כח הטומאה שנכנס בישראל על ידי היוונים, והם עמדו לא רק לעצמם כי אם טהרו וקדשו את בני ישראל והאירו את ליבם והחזירו בתשובה שלימה, והנה לזה היו צריכים כחות עילאיים ורוחניים גבוהים שלא היו יכולים להחזיק מעמד כי אם על ידי כוחו של יוסף הצדיק ע"ה שכמו שנתבאר עמד בכל אלו הנסיונות בכל המצבים בגבורה ובזה הכין הכח לבני ישראל לכל הדורות.

ובמיוחד בעת ההיא שלחשמונאים יהיו להם כחות עמידה כמו שאומרים בתפילה "עמדת להם בעת צרתם" וזהו מכח של יוסף אביהם ואז כמובן קבלו סיוע גדול מהשי"ת שיוכלו לעמוד בכל מלחמותיהם.

ובזה יש לבאר דברי המהר"ל הקדוש דיוסף בגימטריא מלך יון דהיינו דהכח לבני ישראל לעמוד כנגד טומאת יון לא היתה כי אם על ידי כחו של יוסף הצדיק שהשפיע לבני ישראל לכל הדורות שיוכלו לעמוד כנגד טומאות כל הגויים ולהחזיק מעמד בקדושתם ובצדקתם בכל המצבים שיתנסו בהם ואף אם יהיו מתי מעט כנגד כל העולם מכל מקום יחזיקו מעמד כמו שעמד יוסף הצדיק כמו שנתבאר.

וכדברינו מבואר להדיא בסה"ק מאור עינים על חנוכה שכתב דיסוד הנס של חנוכה היה בזכות אברהם אבינו ע"ה ובזכות יוסף הצדיק ע"ה וזל"ק: "ועל כל זה מה שאנו יכולים להתחזק בדברי תורה ובחוקים הוא מחמת שהראשונים התפללו על זה כי ידוע כי האבות התפללו בימיהם על העתיד להיות עד ביאת המשיח במהרה בימינו לכן כתיב באברהם וירדוף עד דן שם תשש כחו והתפלל על הדבר כן רמז אברהם אבינו עליו השלום על חנוכה באומרו (בראשית כ"ב, ה') שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה, הוא כ"ה בכסליו שהתפלל שינצחו את היונים בימי מתתיהו וכמו כן יוסף הצדיק חרד על הדבר ורמז בדברו עם בנימין אלהים יחנך בני (שם מ"ג, כ"ט) יחנך לשון חנוכה שיעשה השם ניסים ונפלאות בחנוכה ובכל שנה ושנה יש מפלת הרשעים של אומות העולם שונאי הדת עד שיפלו ויתבטלו לגמרי ויבוא משיח צדקינו במהרה בימינו וזהו ערכתי נר למשיחי (תהלים קל"ב, י"ז) מן נר חנוכה הוא הערכה שיבוא משיח צדקינו ויתבטלו כל הקליפות וזהו עד שתכלה רגלי דתרמודאי הוא הקליפה כדכתיב תרמוד בהרים" עכל"ק.

ומבואר מדבריו הקדושים כמו שנתבאר דיסוד ניסי החנוכה היה גם בזכות אברהם אבינו ע"ה וכן בזכות יוסף הצדיק ע"ה.

ואולם בסה"ק קדושת לוי כתב שיסוד ניסי חנוכה של המלחמות היו בזכות שמעון ולוי שהרגו בשכם וזל"ק: "מעתה נראה לי, דכל מעשי שבטי יה הקדושים והטהורים סימן טוב לבנים ויוסף רמז לגאולת מרדכי וישראל מהמן הרשע כו', כמו כן שמעון ולוי בהריגתם לשכם רמזו גאולת חנוכה מאומה הרשעה דממש דומה לו דכמו דגבי שכם היה קצת על ידי מלחמה של שמעון ולוי וישועת ה' עזר להם, כמו כן בחנוכה היה על ידי מלחמה של חשמונאי ובניו והשם יתברך עזר להם למסור גבורים ביד חלשים כו'. מה שאין כן בפורים לא היה שום סיוע התחתונים. ולהכי בחנוכה דהיה על ידי מעשה דשמעון ולוי בשכם שהם גרמו בשכם לפעול שיהיה לבניהם ישועה כדומה לשכם לכן היה בחנוכה הנס על ידי חשמונאי ובניו דהיו כהנים שבאו משבט לוי דכן בשכם היה לוי הלוחם וגם כן במלחמת חנוכה היה אחד מבני מתתיהו שמו שמעון כנזכר בספר יוסיפון, שהיה כובש המלחמה על ידי שמעון כמו בשכם. ומעתה יאיר עינינו בתורתו זהו שאמר יעקב (בראשית מט, ו) שמעון ולוי וכו' וברצונם עקרו שור, רמז שבאותו מעשה שכם עשו פעולה לעקור שור כמאמרם ז"ל (ירושלמי חגיגה ב, ב) שרצו היונים שיכתבו על קרן השור שאין להם חלק באלהי ישראל, הם עקרו לזה שלא יצטרכו לכתוב על קרן שור זהו עקרו שור, מחמת שפעלו לבניהם שחשמונאי ובניו ינצחו היונים. ואמר בקהלם אל תחד כבודי, על פי דכתב הרמב"ן ז"ל דחשמונאי ובניו מה שנקמו מה טוב עשו, אפס במה שנטלו המלוכה לעצמם לא נכון כן, כי המלוכה ליהודה ניתנה לבד עיין שם. וכבוד נקרא על שם מלכות שלמלך יאה כבוד ועוז. ובקהלם אל תחד כבודי, שכבודי לא יתיחס עם כבודם, דהיינו המלכות שנטלו חשמונאי דנקרא כבוד על ידי רשימת שמעון ולוי בשכם כנ"ל, כי איננו חפץ בזה שיטול מלכות רק יהודה. ועיין בפירוש רש"י שפירש פסוק בסודם אל תבא כו', במעשה שכם" עכל"ק.

ויתבאר לפי זה ענין נס פך השמן היינו שכאשר נעשה הנס בפך השמן ודלקו נרות המנורה באור הגנוז אזי האיר השי"ת את עיניהם של ישראל שאז זכו לראות שכל אלו הנסים וכל המלחמות שנעשו הכל היה מאת השי"ת ובכח זכותו של אברהם אבינו ע"ה ובזכותו של יוסף הצדיק וכמו שנתבאר ב' הבחינות שאז ראו כל בית ישראל במוחש שרק בזכות אלו הצדיקים יכלו להחזיק מעמד כנגד כח הטומאה העצום של היוונים.

וכמו כן על ידי האור הגנוז שנתגלה במנורה על ידי נס החנוכה, על ידי זה האירו עיניהם לראות ולהבין כיצד לבער לגמרי את טומאת יון וכיצד להחזיר ולתקן את כל עם בני ישראל ולהחזירם לקדושתם ולהאיר את עיניהם.

ולכן נקבע חנוכה על נס פך השמן, אבל להודות ולהלל צריכים על נסים ונפלאות של קיומם של מעטים מול רבים ונצחונם על היוונים שהרימו בזה את בני ישראל מתוך עומק השפלות וכן את השי"ת בבחינת תנו עוז לאלקים ויבואר זאת במקום אחר.

ועל ידי נס פך השמן נמשך הכח לבני ישראל לכל הדורות שיוכלו להחזיק מעמד בזכות האבות הקדושים ובזכות יוסף הצדיק, ויכולים לראות כמו שאנו אומרים במודים על נסיך ונפלאותיך שבכל עת ערב בוקר וצהרים.

ויעזור השי"ת שנזכה לנצח במלחמה העצומה עם היצר הרע וכל אויר העולם המזוהם השולט בכל העולם ונזכה לעמוד בכל הנסיונות, ונזכה במהרה לאור חדש על ציון תאיר בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

לקבלת הגליון מידי שבוע למייל שילחו ל [m0732951213@gmail.com](mailto:m0732951213@gmail.com)